

Kerstnacht 2011

Drie maal hebben wij een evangelieperikoop beluisterd: de Proloog van het Vierde Evangelie, het begin van het Matteüs evangelie met de geslachtslijst van Jezus, en het geboorteverhaal volgens Lucas.

Jezus geboorte van vòòr de tijd (In het begin was het Woord),

- de voorbereiding op de komst van de Messias in de loop van vele generaties, van Abraham tot David tot Jezus zelf, - en het uur van de genade, waarin hemel en aarde elkaar raken, waarin het Kind ter wereld komt, en engelen dit melden aan de herders. De liturgie zoomt als het ware geleidelijk in op de geboorte van Jezus.

Er is geen christelijk feest, en misschien geen enkel religieus feest, dat met zoveel enthousiasme over heel de wereld gevierd wordt. Dikwijls zijn die feestelijkheden compleet los gegroeid van het oorspronkelijk gegeven, kennen de mensen er noch de oorsprong, noch de betekenis van, maar zelfs dan is er meestal toch nog het besef, dat het gaat om vrede, om aandacht voor de andere mens. Dan is Kerstmis een aanleiding om sociale plichten serieus te nemen, om het leven voor elkaar een beetje meer leefbaar te maken. En het schijnt te lukken, want Kerstmis scoort hoog: een recent onderzoek toonde aan dat eerste kerstdag met afstand de dag is waarop Britten zich het gelukkigst voelen. Of daarbij ook religieuze overwegingen een rol spelen wordt niet vermeld. Maar overal is Kerstmis een feest dat mensen samenbrengt, en aanzet het voor elkaar prettig te maken.

Religie is daarbij meestal marginaal. Toch ligt daar de oorsprong van dit feest. Kerstmis heeft van doen met het hogere, Kerstmis is een geschenk van God. God geeft deze aarde het kostbaarste wat Hij heeft: zijn Zoon. Dat vieren wij in deze nacht.

Dat u allen naar de kerk gekomen bent is niet zo vanzelfsprekend want de recente onthullingen over wat zich in de loop der jaren in kerkelijke kringen heeft afgespeeld heeft de katholieke kerk in diskrediet gebracht. Ook al gaat het maar over een heel klein percentage van mensen die misbruik hebben gemaakt van hun positie, het grote schandaal is dat dit gedrag werd afgedekt en dat de zorg voor de goede naam van het instituut Kerk door de verantwoordelijken gesteld is boven de zorg voor het welzijn van mensen. En dat is toch de kern van ons geloof: dat onze God zich openbaart als een God van mensen, bekommerd om ons heil.

De katholieke kerk staat nu voor de zware opgave om zich te bezinnen op haar taak om het heilige dat haar is toevertrouwd te behoeden en te behouden, om daadwerkelijk mensen te herderen en de vruchten van Jezus' verlossingswerk aan te reiken..

Feitelijk is in het verleden het omgekeerde bereikt van wat werd beoogd. Men wilde de kerk schoonwassen van iedere blaam, de reputatie redden koste wat kost, maar daarmee is het vertrouwen van mensen in de Kerk verloren geraakt. Alleen oprechte zorg voor de slachtoffers en een open en eerlijke houding kan hier verbetering brengen. Gelukkig weten wij dat de verantwoordelijken nu zich eerlijk willen inspannen om dit te realiseren en het vertrouwen te herwinnen. Het Kerstfeest is een goede inspiratiebron om daarmee een begin te maken. Lucas vertelt het verhaal van Jozef en Maria. Maria die een onmogelijke missie aanvaardt in een houding van dienstbereidheid en overgave; Jozef die haar niet in de steek laat, maar met grote inzet voor haar zorgt, en ook de zorg voor het Jezuskind op zich neemt. Maria en Jozef hebben geleefd vanuit het geloof dat Gods genade met hen was. Zij zijn uitgeweken voor de macht van Herodes en hebben het hun toevertrouwde Kind behoed als hun grootste schat.

We zien het begin van de menswording van God. De setting van de idyllische geboorte kent al zware schaduwen, Maria en Jozef vinden geen onderdak, gastvrijheid ontbreekt, weldra zal de situatie levensbedreigend zijn, vluchten zij naar Egypte, In zo'n kwetsbaar Kind, in zo'n broze mens is God onder ons gekomen. Ik las ooit: je kunt pas kerstmis vieren als je het viert als je eigen geboorte, als je beseft: zo ben ook ik door God gewild en bemind. Hoe ongunstig mijn omstandigheden ook lijken, hoe onplezierig mijn levensweg loopt: in het Kind dat deze heilige nacht ter wereld komt zie ik het beste en diepste van mijzelf. Naar zijn beeld en gelijkenis ben ook ik ter wereld gekomen. En Hij trekt met mij mee, zijn genegenheid en troost richten mij op.

Van het Kind dat heden wordt geboren weten wij: als volwassen mens had deze woorden van bemoediging en troost voor ieder die Hij ontmoette. Hij genas zieken en keerde zich niet af van mensen met een mindere reputatie. Er ging een vreugdevolle kracht van Hem uit en heel zijn leven was gericht op de Glorie van God en het heil van alle mensen.

Broeders en zusters, mogen wij door deze viering van de geboorte van Jezus geraakt worden door Gods liefde, waarnaar ieder mensenhart verlangt, getroffen door zijn licht dat ons innerlijk verruimt, en iets ervaren van zijn nabijheid waar mensen samenleven in zijn licht. Moge Hij ons vervullen van eerbied voor alle leven dat wij ontmoeten, ons eerbiedig en zorgzaam doen zijn voor wat ons in zwakheid wordt toevertrouwd, en vol vertrouwen dat God zijn schepping liefheeft, dat Hij herstelt wat is beschadigd en ons allen leidt naar een toekomst van vrede.

... Momenteel zweeft André Kuipers, de astronaut in de ruimte. Hij heeft eerder eens opgemerkt hoe prachtig en hoe kwetsbaar de aarde vanaf die afstand toont. Die aarde, en al wat zij draagt, is aan mensen toevertrouwd. Jezus is mens geworden om zijn leven met ons te delen. Daarvoor willen wij God onze Schepper en Vader danken.